

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞINA BAĞLI 867 SAYILI KANUNA TABİ
KURUMLARIN İŞLETİLMESİNE AİT YÖNETMELİK

Bakanlar Kurulu Karar Tarihi - No: 27/04/1959 - 4/11542

Dayandığı Kanun Tarihi - No: 29/05/1926 - 867

Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi - No: 30/05/1959 - 10218

NOT : Bu yönetmeliğin başlığı 15/01/1982 tarih ve 8/4193 sayılı Kararname ile yürürlüğe konulan yönetmelikle yukarıdaki şekilde; metin içerisinde geçen "Ziraat Vekaleti" terimi ise "Tarım ve Orman Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 1

Madde 1 - 867 sayılı kanuna göre idare edilen müessese ve çiftliklerle 2654 sayılı kanuna tabi İnekhaneler, Muhasebei Umumiye Kanunu ile Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu hükümlerine tabi olmayıp hususi bir müessese gibi ve aşağıda yazılı maddelerde zikredilen esaslar dahilinde idare olunurlar.

İDARE UZUVLARI, VAZİFE VE SALAHİYETLERİ:

İdare Heyeti:

Madde 2 - Müessese müdürünün başkanlığı altında bir idare heyeti teşkil edilir. İdare heyeti kararlarda 5, pamuk ıslahı ve ıslah edilmiş pamuk tohumu üretme müesseseleri ile merinos çiftliklerinde 4 ve pamuk üretme çiftlikleri ve inekhanelerde 3 kişiden teşekkül eder.

İdare heyetini teşkil edecek azalar, müessese müdürü tarafından ve müessese memurları arasından seçilerek Ziraat Vekilinin tasvibine arz olunur.

Müdür, müdür muavini ve mesul muhasip idare heyetinin tabii azasıdır. Görülecek lüzum üzerine ilgili mevzularda diğer şube şef, mütehassıs veya vekili de idare heyetine iştirake davet olunurlar.

İdare heyeti kararları zapta geçer ve azalar tarafından imza olunur. Kararlar ekseriyetle verilir. Reyler müsavi olduğu takdirde müdürün bulunduğu taraf çoğunluğu teşkil eder.

İstinkaf veya muhalefet edenler sebeplerini kararın altına yazmaya ve imza etmeye mecburdurlar.

İdare heyetinin salahiyet ve vazifeleri:

Madde 3 - A) Müessese bütçesinin tanzimi.

B) Bütçede maddeden maddeye münakale yapılması.

C) Bu talimatnameye tabi müesseseler arasında ödünç olmak şartıyla para veyahut kıymetlendirilecek mal veya vesaitçe yardım yapılması.

D) Vadeli tediyatla satış icrası.

E) Müessesenin bilanço, kar ve zarar ve envanter cetvelleri ile aylık çalışma ve senelik faaliyet raporunun tanzim ve tastikı.

F) Vazifesinin ifasında suihali görülen hizmetlilere verilecek inzibati cezaların tayini.

(C. D) bentlerinde yazılı hususlar için Ziraat Vekaletinin emir ve muvafakatı alınır.

Madde 4

Madde 4 - İdare heyeti, yukarıda yazılı işlerle, salahiyeti dahilinde bulunan mümasili diğer işleri yapar ve en az haftada bir defa toplanır.

Fen Heyeti:

Madde 5 - Hayvancılık müesseselerinde mütehasıs ve veterinerlerden müteşekkil bir Fen Heyeti kurulur. Pamuk ıslahı ve ıslah edilmiş pamuk tohumu üretme müesseselerinde, fen heyeti 123 üncü maddeye göre hazırlanacak talimat mucibince teşekkül eder.

Fen heyeti, 15 günde bir normal olarak, lüzumu halinde müdürün daveti üzerine içtima ederek yapılmış ve yapılacak işler hakkında karar ittihaz eder.

Fen heyeti toplantısında, şubelerin çalışmaları hakkında fikir teatisinde bulunulur.

İDARİ İŞLER : Memur ve Hizmetli İstihdamı:

Kadro kabulü:

Madde 6 - Müessese idaresine ait iş ve hizmetlerin ifası için müessese döner sermaye bütçesinde yeteri kadar ücretli memur ve hizmetli kadrosu ihdas ve kabul edilebileceği gibi muvakkat hizmetlerin yapılması için bütçedeki tahsisatı dahilinde lüzumu kadar amele çalıştırılır.

Müessesede istihdam edilecek ücretli memur ve hizmetlilere ait kadrolar Ziraat Vekaletinin tasdikından sonra mer'iyete girer.

Müdürün vazife ve salahiyetleri:

Madde 7 - Her müessesenin idaresi bir müdüre tevdi olunur. Müdür, idaresi kendisine mevdu müessesenin en büyük amiri olup işbu Talimatname dairesinde ve Ziraat Vekaletinin prensip ve programına uygun olarak müessese işlerini tedvir eder. Şubelere gerekli direktifleri verir. Bunlar arasında koordinasyonu temin eder ve müessese işlerinin müessese menfaatlarına en uygun yollardan yürütülmesini sağlar.

İta amirliği:

Madde 8 - Müessese müdürü, müessesenin ita amiridir. Gaybubetinde aynı işi müdür muavini (Müdür muavini olmayan müesseselerde vekili) yapar.

Bir şubeye ait işlerin başka memurlara yaptırılması:

Madde 9 - Gerekli görülen hallerde müessese müdürü bir şubeye ait işlerin bir kısmını ayırarak bunların idaresini diğer münasip memurlardan birisine tevdi edebilir.

Bu takdirde mezkür memurlar, uhdelerine tevdi olunan işler dolayısıyla şube şefleri gibi salahiyyetli ve mesuldürler.

Birinci derecede imza salahiyyeti:

Madde 10 - Müessese müdürü birinci derecede imza salahiyyetini haiz olup idari işlerde re'sen ve mali muamelatta bu Talimatnamenin hükümlerine göre mesul muhasip ve tahakkuk memurlariyle müştereken mesuldür.

Madde 11

Madde 11 - Müdür her türlü evrakı imza, muhaberati icra ve mukaveleleri teati eder. Gerek davacı ve gerekse davalı sıfatı ile mahkemelerde, icra dairelerinde ve diğer kaza mercilerinde müesseseyi temsil eder.

Madde 12

Madde 12 - Müessese müdürü Vekaletten mezuniyet almaksızın müessese işlerini tanzim etmek üzere yerine bir vekil bırakmak ve Vekaletle bildirmek suretiyle müesseseden 10 gün ayrılabilir.

Daha fazla müddet için önceden Vekaletten müsaade alır.

Müdür, müessese memur ve hizmetlilerini döner sermaye işleri için yurt içinde ahar bir mahalle göndermeye salahiyyetlidir.

Madde 13

Madde 13 - Müdür, her çeşit davaları ve icra işlerini takip ve intaç için Ziraat Vekaletinin önceden muvafakati alınmak şartıyla mukaveleli avukat veya dava vekili çalıştırabilir.

Aylık ve yıllık çalışma raporu:

Madde 14 - Müessese müdürü, her ay Vekaletle fenni, idari ve mali hususata ait olmak üzere bir aylık çalışma raporu ve sene sonunda da o yıla ait müessesenin bir senelik icraatını ve yapılan işleri ve elde edilen neticeleri gösterir bir faaliyet raporu tanzim ederek Ziraat Vekaletine gönderir.

Tayin ve vazifeden çıkarma salahiyyeti:

Madde 15 - Müessese bütçelerinden ücret alan memurlarla daimi hizmetlilerin ve amelelerin, usulü dairesinde tayin ve tavsizfleri ve bunların vazifeden çıkarılmalarına müssese müdürü salahiyetlidir.

İzin yetkisi

Madde 16 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

Müdür, atanması Müessese Müdürü tarafından yapılan müessese elemanlarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa, 1475 sayılı İş Kanununun ilgili maddelerine ve toplu iş sözleşmesinde belirtilen esaslara göre izin verir. (*)

NOT : (*) 22/05/2003 kabul tarihli, 10/06/2003 tarih ve 25134 sayılı R.G.de yayımlanan 4854 sayılı "İş Kanunu"nun Geçici 1. Maddesi gereğince, mevzuatta 1475 sayılı Kanuna yapılmış olan atıflar 4857 sayılı Kanuna yapılmış sayılır.

Müdür Muavini:

Madde 17 - Müdür muavini, müdür tarafından kendisine tevdi olunan vazifeleri, müdürün umumi direktiflerine uyarak ifa eder. Müdürün izinli veya seyahatta bulunduğu zamanlarda ona vekalet eder. Bu müddet zarfında müessese işlerinin yürütülmesinden mesuldür.

Mesuliyete iştirak:

Madde 18 - Mahiyeti ve hudutları müdür tarafından yazı ile bildirilecek hususlara münhasır kalmak üzere müdür, muavinine birinci derecede imza salahiyetini verebilir. Bu salahiyetin kullanılmasından doğacak mesuliyet doğrudan doğruya müdür muavinine aittir.

Şube mütehassısları veya şefleri:

Madde 19 - A) Şube mütehassısları veya şefleri; şubelerine ait bütün teknik ve idari işleri tedvire salahiyetli ve mesul oldukları gibi tahakkuk memuru olmaları sıfatiyle de gelir ve giderden, tanzim ettikleri evrakın sıhhatinden ve kanunlara mutabakatından mesuldürler.

B) Müdür ve muhasibin imzasına iktiran etmeyen masraflardan, tahsisat harici ifa olunan hizmetler sebebiyle vakı olacak sarfiyattan ve tahakkukat hatalarından mesuldürler.

C) Şubelerine ait bütün tesisat, bina ve demirbaşların, daima temiz, bakımlı ve kullanılmaya hazır bir halde tutulmasını sağlarlar, bunların zayi ve harap olmalarından ve şubelerine ait kıymetli evrak vesairenin hüsnü suretle muhafazasından mesuldürler.

D) Kendi şubelerine mütaallik bütün ihtiyaçların, bütçedeki ödenek dahilinde temin ve mübayaasını yazılı olarak müdüre bildirirler.

E) Şubedeki vazifeli memur ve hizmetlilerle amelenin, müdürden sonra amiridirler.

Amelenin işe alınıp çıkarılmaları hususunda, müdür tarafından şube mütehassına yazılı olarak salahiyet verilebilir.

F) Ziraat Vekaletinin umumi prensiplerine, kanunlara ve talimatnamelere en uygun, plan ve programları, mütâakip yıla ait iş programı ile şube bütçe layihasını tanzim ve vaktinde müdüre tevdi ederler.

G) Şubesi çalışmalarını, diğer şubelerin tam bir işbirliği ile ve ahenk içinde yürütülmesini temin ederler.

H) Program, plan ve bütçede belirtilen işleri düzenli ve aksaksız olarak zamanında tahakkuk ettirirler ve faaliyetleri hakkında aylık raporlarını, mütâakip ayın ilk haftası içinde müdüre verirler.

İ) Kendi şubelerine ait bütün faaliyetlerini, en makül ve anlayışlı tasarruf zihniyeti içinde başarmağa çalışırlar.

I) Yıllık çalışma programında belirtilen işlerden herhangi birinin tamamen kısmen tahakkukuna engel olan arıza, sebep ve hadiseleri, bunların izalesinin veyahut zararlı tesirlerinin hafifletilmesini mümkün kılacak tedbirlere mütâallik mütalaalarını müdüre yazılı olarak bildirirler. Aksi halde doğacak zarardan mesuldürler.

J) Müessese idare heyetinde görüşülen ve şubeleriyle ilgili olan mevzuların müzakeresinde müdürlükçe davetleri anında iştirake mecburdurlar.

K) Müdür tarafından verilen idari ve teknik emir ve talimatı şube mütahassıs veya şefleri yerine getirmekle mükelleftirler. Ancak bu emir ve talimatın mevzuata aykırı bulunduğunu, yahut bu emrin tatbikatı halinde müessesenin büyük masraflara düşer olabileceği mütalaa edildiği takdirde, bu kanaatlarının mesnedini açıklamak suretiyle emrin teyidini yazılı olarak müdürden isterler. Bu takdirde mesuliyet münhasıran müdüre ait olmak şartıyla verilen emri yerine getirirler.

Madde 20

Madde 20 - Şubesince hazırlanan iş programının idare heyetince ve müessese müdürlüğünce tetkik edilerek lazım gelen çıkartma ve ilavelerin yapılmasına idare heyetleri salahiyetlidirler.

Madde 21

Madde 21 - Şube şefi ve çırçır fabrikası işleten müesseselerde fabrika şefi, fabrika müstemilatı ile bina ve ambarlarında, yangına karşı tedbirler almak ve yangın talimatnamesini yerine getirmekle mükellef olup yangından doğacak zararlardan re'sen mesuldürler.

Muhasebe işleri:

Madde 22 - Müessesenin hesap işleri müessese mesul muhasibi tarafından yürütülür.

Mesul muhasip:

A) Bütün alım, satım, inşa, tamir, bakım, kiraya verme, kiralama, taşıma ve taşıtma ve müessese ile ilgili bilumum işlerle bütün ödeme ve tahsil muamelelerinin muhasebesini tutar.

B) Mali muameleatı ifa ve ikmal ve sarfiyatı kontrol ederek tahsisat tecavüzüne meydan vermez.

C) Aylık mizan cetvelleri ile o aya ait masraf müfredat cetvellerini ve aylık hesap hülasa cetvellerini, ay sonlarında ve yıllık bilanço, kar ve zarar hesaplarını ve hesabıkatıyı tanzim ve bir ay içinde Ziraat Vekaletine tevdiini temin eder.

D) Ayniyat, ambar ve vezne işlerinin usulü dairesinde kayıtlarının düzenle tutulmasını, terkinlerin ve muamelelerin usulüne uygun bir şekilde ifasını tanzim, takip ve temin eder.

E) Müessesenin bütün alacak ve borçlarının, zamanında tahsil ve tediyesini takip, gerekli hesaplar hakkında icap eden muameleleri ifa ve intaç eder. Müessesenin yeni yıl bütçesi hakkında şubelerden gelen teklifleri müessese idare heyeti kararına uygun bir şekilde tevhit ederek, nihai bütçe layihasını hazırlar.

F) Mesul muhasip ikinci derecede imza salahiyetini haiz olup; muhasebe muameleatının düzenle yürütülmemesinden, alacakların takipsiz bırakılmasından, tahsisat tecavüzleri ile muameleatın mevzuata aykırı ifasından re'sen ve diğer mali muamelelerde müdür ile müştereken mesuldür.

G) Mesul muhasibin hastalığı veya mezuniyeti hallerinde, bu vazife muhasebe refiki tarafından, muhasebe refiki olmayan yerlerde mesul muhasibin teklifi ve müessese müdürünün tasvip edeceği diğer bir muhasebe memuru tarafından yürütülür.

Ancak bir ayı tecavüz edecek ayrılık hallerinde mesul muhasibe vekalet edecek kimse Ziraat Vekaletinin teklifi ile Maliye Vekaletince tayin olunur.

Muhasebe işini bu suretle yürütecek olan memur bu vazifeyi ifa ettiği müddetçe mesul muhasip hakkındaki hükümlere tabidir.

H) Mesul muhasip müessese kasasını her akşam tadat ederek kasa mevcudunun defter kayıtlarına uygunluğu hakkında kasa defterine veznedar ile birlikte meşruhat verir. Müessese müdürü ve mesul muhasip ayrıca lüzum gördükleri takdirde her an vezneyi tetkik ve teftiş edebilirler.

İ) Mesul muhasip, gerek varidat ve gerekse masraflara ait bilumum evrakı müspite ile makbuzların muhafazasından ve bunlardan doğacak zararlardan re'sen mesuldür.

J) Mesul muhasibin, kanun ve nizama muvafakat, tertibe mutabakat hakkında vaki olacak itirazı üzerine müessese müdürü tarafından yazılı olarak mesuliyet deruhde edildiği takdirde, mesul muhasip bunu tediyeye mecburdur.

Bu takdirde mesuliyet deruhde evrakı tediyeye evrakına bağlanır.

K) Tahakkuk evrakının noksan olması, istihkak sahibinin hüviyeti, kadro fevkinde istihdam, tahsisat harici sarfiyat dolayısıyla muhasiplerce vaki olacak itirazlar nazara alınır.

Vezne işleri:

Madde 23 - Veznedar, Kefalet Kanununa göre kefalet aidatına tabi ve bütün vezne muamelelerinden mesul muhasipliğe karşı mesuldür. Ayrılışı halinde tebriyesi mesul muhasip tarafından yapılır.

Veznedar müessese müdürünün ve mesul muhasibin imzalarını havi olmayan tekiye evrakı muhteviyatını ödemez.

Veznedar:

A) Piyasadan mübayaa edilen malzemenin bedellerini ve amele ücretlerini, lüzumu halinde müessese müdür ve muhasibinden alacağı yazılı emre uyarak mahallinde tekiye edebilir.

B) Kendisine tevdi edilmiş bulunan para ve kıymetli vesaiki muhafaza eder ve kayıtlarını tutar.

C) Vezne mevcudunun, defter ve kayıtlar ile tetabuk etmemesinden ve veznedeki kıymetlerin ziyandan veya eksiltmesinden doğrudan doğruya mesuldür.

D) Veznedarın, izin veya mazeretle muvakkaten ayrılması halinde, bu vazife müessese müdürü tarafından muhasebe memurları arasında kefaletli birisine tevdi olunur.

Vezne işini bu suretle yürütecek olan memur bu vazifeyi ifa ettiği müddetçe veznedar hakkındaki hükümlere tabidir. Ancak bir ayı tecavüz edecek aylık hallerinde veznedara vekalet edecek kimse Ziraat Vekaleti tarafından tayin olunur.

Ayniyat ve ambar işleri:

Madde 24 - Müessese ayniyat ve ambar memurları, Kefalet Kanununa göre kefalet aidatına tabi ve bütün muamelelerden mesul muhasibe karşı mesuldürler.

Ayrılışları halinde terbiyeleri mesul muhasip tarafından yapılır.

Ayniyat ve ambar memurları:

A) Müesseseye ait tesisat ve demirbaşlar ile gerek müessese tarafından imal ve istihsal edilen ve gerekse hariçten satın alınarak ambara giren bilümüm madde, eşya ve malzemenin, muhafazasından mesul olup bunların ve bina ve arazinin kayıtlarını tutmakla mükelleftirler.

B) Ayniyat ve ambar memurları, kapalı veya açık ambarlarda bulunan bilümüm madde, eşya ve malzemenin; yangın, çürüme, bozulma ve akıp sızma vesaire gibi her türlü tehlike ve zararlardan korunmasını devamlı surette takip ve temin ederler. Bunlara karşı gerekli tedbirleri alırlar ve bizzat alamıyacakları tedbirler için yazılı olarak müessese müdürlüğüne ihbar ve teklifte bulunurlar.

C) Ayniyat ve ambar memurları, zimmetlerinde bulunan demirbaşlarla ambardaki eşya ve malzemeyi, ancak müessese müdürünün yazılı emri ile ve makbuz mukabilinde verirler. Bu takdirde bunların mesuliyeti teslim alana aittir.

D) Ayniyat ve ambar memurları, herhangi bir suretle hasara uğrayan demirbaşlar hakkında icap eden zabıtları tutarlar. Demirbaştan çıkarılacak veya imha edilecek olanlar için gerekli muameleyi tekemmül ettirerek zamanında mesul muhasibe tevdi ederler.

E) Ayniyat ve ambar memurlarının izin veya mazeret ile muvakkaten ayrılmaları halinde bu vazife, muhasebe memurlarından veya müessesenin diğer memurlarından kefaletli birisine tevdi olunur.

Demirbaş ve ambar işini bu suretle yürütecek olan memur, bu vazifeyi ifa ettiği müddetçe bu memurlar hakkındaki hükümlere tabidir.

Ayniyat ve ambar memurunun, bir ayı tecavüz eden ayrılışı halinde, vekalet edeceklerin tayinlerindeki usule göre tayinleri yapılır.

F) Müessesenin ambarı, müessese müdürünün tensip edeceği bir komisyon marifetiyle her mali yıl sonunda vezin ve tadat edilerek, gerekli cetveller hazırlanır. Ambar fazlası zuhur ettiği takdirde müesseseye irat kaydolunur.

Tedbirsizlik veya dikkatsizlik neticesi, zayi olan ve hasara uğrayan demirbaşlarla normal fire üstündeki noksanlıklar için, bir hüküm istihsaline hacet kalmaksızın defter kaydı üzerinden, defter kaydı rayiç kıymetinden düşük olduğu takdirde rayiç esas alınmak suretiyle tazmin ettirilir.

Ambar ve ayniyat memurlarının sui taksiri olmadan vukubulan zayıat, idare heyetinin kararı ve Vekaletin tasdikıyla kayıttan düşülür.

Hesap usulleri:

Madde 25 - Müesseselerin hesap usulleri; (Sabit ve Mütedavil Sermayeli Müessese ve İdarelere Mahsus Hesap Talimatnamesi) hükümlerine göre yürütülür.

Bu usulün değiştirilmesi ve zaruretlere göre başka bir sistemin tatbiki lazım geldiği takdirde, Maliye Vekaletinin muvafakatı alınır.

BÜTÇENİN TANZİMİ VE TASDİKI:

Bütçe ve iş programı:

Madde 26 - Hayvancılık müesseseleri ile zirai müesseselerin bütçe yılları mali sene iptidasında başlar.

Madde 27

Madde 27 - Müessese bütçeleri, müesseselerce hazırlanarak Ziraat Vekaletine gönderilir ve alakalı dairelerce tetkikini mütaakip Ziraat Vekaletince tasdik edilerek mer'iyete girer.

Madde 28

Madde 28 - Bütçelerin tanziminde, ücretler, işletme ve idare masrafları ile yatırımlar, ayrı ayrı fasıllarda gösterilir ve müesseselerin senelik iş programı bütçeye bağlanır.

Madde 29

Madde 29 - Hiç bir müessese kabul edilen bütçede yazılı tahsisattan fazla sarfiyat yapamaz.

Fasıl ve maddeler arasında münakale:

Madde 30 - Bütçede fasıldan fasıla yapılacak münakaleler müessese müdürünün teklifi üzerine Ziraat Vekaleti tarafından yapılır.

Maddeler arasında yapılacak münakaleleri idare heyeti kararına iktiran ettirmek suretiyle müessese müdürü re'sen yapmakla beraber neticeyi en geç bir ay içinde mucip sebepleri ile birlikte Ziraat Vekaletine bildirir.

HESAP DÖNEMİ VE FAALİYET RAPORU:

Aylık evrak:

Madde 31 - Mesul muhasip tarafından müessesenin bir aylık gelir ve giderlerine ait evrakı müspitelerle yevmiye defteri sureti o ayı takip eden ayın en geç 10 uncu gününe kadar, idare hesabı da mali yılın hitamından itibaren bir ay zarfında Divanı Muhasebata gönderilir ve Divanı Muhasebatça tetkik ve vizeleri yapılarak ilama bağlanır.

İş programı:

Madde 32 - Sene sonunda, müessese bütçesinde ve iş programında, kabul edilen hizmetlerin ifasına ait bir faaliyet raporu tanzim olunarak bir ay içerisinde Vekaletе gönderilir. Faaliyet raporu müessesenin ilmi ve teknik çalışmalarına ait bütün dökümanlarla idari işlere ait bilcümle malûmatı ihtiva eder.

VARİDAT

Varidatın nev'i:

Madde 33 - Sabit ve mütedavil sermayeli müesseselerin varidatı:

- A) Alelümum hayvan istihsallerinden,
- B) Alelümum hayvan mahsulleri ve mamullerinden,
- C) Zirai mahsul ve mamullerden,
- D) Faiz ve aciyodan,
- E) Lüzumu kalmayan ve hurdalaşan menkul ve gayrimenkulların satış bedellerinden,
- F) Mütaahhitlerden kesilecek gecikme cezalarından,
- G) Tazminat ve irat kaydolunan teminat akçelerinden,

J) Kiraya verilecek veya satılacak malzeme, alet, edevat ve depo kira satış

bedellerinden,

K) Müessesenin iştigal mevzuundaki işlerden elde edilecek her türlü satış ve karlardan,

L) Teberrular vesair çeşitli varidattan,

teşekkül eder.

SERMAYE

Sermaye nev'i:

Madde 34 - Müesseselerin mütedavil sermayeleri:

A) Ziraat Vekaleti bütçesine konulacak tahsisattan verilecek paralardan,

B) Bilançosu mucibince meydana gelen safi karlardan,

C) Damızlık, kasaplık ve iş hayvanları satış bedellerinden,

Ç) Paraya tahvili mümkün ambar mevcudundan,

D) Müesseseye lüzumlu tesislerle, bina ve demirbaşların ve diğer aynı hakların muhasebe kayıtlarına göre kıymetlendirilmiş tutarları yekünundan,

terekküp eder.

MÜTEFERRİK HÜKÜMLER

Paranın muhafazası:

Madde 35 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

Müessesenin parası T.C.Merkez Bankasına, bulunmadığı yerlerde ise T.C.Ziraat Bankasına yatırılır.

İmza salahiyeti:

Madde 36 - Bankalardan para müessese müdürü ile mesul muhasibin müşterek imzası ile çekilir.

Kasada bulunacak para:

Madde 37 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

Müessese kasasında lüzum ve ihtiyaca göre 100.000.- liraya kadar para bulundurulabilir. Fazlası T.C. Merkez Bankasına, yoksa T.C. Ziraat Bankasına yatırılır.

Memur ve işçi gündeliklerinin ödenmesi sırasında bunlara yeter miktarda müessese kasasında para bulundurulabilir.

Alacakların terkinini:

Madde 38 - Müessesenin iştigal mevzuuna giren işlerin tabii icaplarından olarak bir güne ihmal ve süüstimal eseri olmadan tahassül edecek hesap bakiyeleri ile tahsil kabiliyeti kalmamış olan alacakların terkinini, idare heyeti kararına bağlandıktan sonra müessese müdürünün teklifi üzerine Ziraat Vekaleti tarafından yapılır.

Canlı demirbaş terkinini:

Madde 39 - Müessesede mevcut küçük baş hayvanların demirbaştan terkinleri, müessese idare ve fen heyeti kararına iktiran etmek suretiyle müessese müdürlüğünce yapılarak Vekaletle bildirilir.

Büyük baş hayvanların demirbaştan terkinleri ise, müessese idare ve fen heyetince tanzim olunan teknik raporun Vekaletçe tetkik edilerek tasdikından sonra yapılır.

Cansız demirbaş kayıt silimi:

Madde 40 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

Cansız demirbaşlarda, satınalma ve kayıttaki değerleri 5.000.- liraya kadar olanların (5.000 lira dahil) kayıtlarının silinmesi işlemi bununla ilgili evrakın idare hey'etince incelenip kabul edilmesinden sonra Müessese Müdürlüğünce yapılır.

Bu kıymetten fazla olan ve kayıtlarının silinmesi gereken demirbaş ve mefruşatla Ziraat alet ve makinalarının, motorlu ve motorsuz nakil vasıtalarının seyyar ve sabit makinaların demirbaş kayıt silme işlemleri müessesece düzenlenen evrakın Bakanlıkça onaylanmasından sonra yapılır.

Avans ve kredi:

Madde 41 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

Tahakkuk ve ita emri işlemlerinin tamamlanmasına tahammülü olmayan çeşitli ve acele olan masraflar için Müessese Müdürünün tayin edeceği mutemede 50.000 liraya kadar avans verilebilir.

Hayvan ve Hayvan mahsulleri ile Zirai mahsüllerin, müessese haricinde yapılacak satış, nakil vesair işleri ve olağanüstü hallerde müessese haricinden derhal temin ve müesseseye sevki icap eder maddelerin, hayvansal ve bitkisel hastalıklara ait ilaç ve diğer işlerin yerine getirilmesi için memur edilen kimselere bu işin yapılmasıyla sınırlı kalmak üzere bütçedeki ödeneğe dayanılarak 100.000 liraya kadar avans itası uygundur.

Bundan başka Tarım ve Orman Bakanlığının müsaadesi alınmak şartıyla bankalar nezdinde ihtiyaç nisbetinde kredi açtırılabilir.(*)

~~~~~

NOT : (*) 01/05/2003 kabul tarihli, 08/05/2003 tarih ve 25102 sayılı R.G.de yayımlanan 4856 sayılı "Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun"nun Geçici 4. Maddesi gereğince, mevzuatta "Orman Bakanlığı" yapılmış olan atıflar, 4856 sayılı Kanuna yapılmış sayılır.

Mutemetlere verilen avans ve kredinin mahsubu:

Madde 42 - Mutemet aldığı avanstaki sarfettiği meblağa ait evrakı müspiteyi, bir ay zarfında muhasebeye vermeğe ve hesabını kapatmağa mecburdur. İcabında ibraz olunacak sarf evrakı muhteviyatı kadar yeniden avans verilebilir. Şu kadar ki mali yılı nihayetinde mutemetler aldıkları avanslardan bakiye kalan meblağı, henüz mahsubunu yaptırmadığı evrakı müspite ile birlikte muhasebeye tevdi etmeğe ve avans hesabını kapatmağa ve mesul muhasip de bu hesabı aramağa mecburdur. Aksi takdirde avans bakiyesini zimmetine geçirmiş sayılarak hakkında umumi hükümlere göre kanuni takibat yapılır.

Müessese müdürü ve mesul muhasip, lüzum gördükleri takdirde mutemedin zimmetindeki avansın hesabını isteyebilirler ve diledikleri takdirde derhal bunun mahsubunun yapılmasını emrederler.

Mutemet bu emri yerine getirmekle mükelleftir.

Mutavassıt ücreti ve avansı:

Madde 43 - Pamuk, hububat ve çayır ekim ve çapalama ve hasadı gibi mühim ve müstacel hususlara münhasır kalmak şartıyla, mutavassıtlarca amele temini, mahalli örf ve teamülden olan yerlerde, bu mutavassıtlara, keza teamüle uyularak bir ücret verileceği gibi mutavassıt ücreti ile çalıştırılacak amele yevmiyelerine mahsuben karşılık aranmaksızın iş ve işçi bulma bürolarınca mukaveleleri tescil edilmek şartıyla mutabık kalınacak miktarda avans verilebilir. İşin hitamında mutavassıt, (Elçi) ücreti ile amele ücretlerinin hesaplanarak verilen avanstaki mahsubu yapılır.

Mütaahhitlere verilecek avans miktarı:

Madde 44 - Şartname ve mukavelenamelerinde tasrih edilmek şartıyla mütaahhitlere, Türkiye'de faaliyette bulunan bankaların vereceği teminat mektubu karşılığında, taahhüt bedelinin % 50 sini geçmemek şartıyla avans verilebilir.

Mütaahhitlere verilecek avans ve mahsubu:

Madde 45 - Hüküm gelecek yıllara sari mukavelelere istinaden mütaahhitlere verilen avansların mahsupları tesbit olunan şartlara göre yapılmak üzere, hizmetin ifa olduğu seneye kadar devredilebilir.

Bu suretle devrolunan avanslar, hizmetin ifa olduğu sene bütçelerinde (Geçen ve eski seneler mahsubatı) namı ile açılacak bir fasıldan mahsup edilir ve bu miktar tahsisat olarak bütçeye ilave olunur.

Akreditifle tediye:

Madde 46 - Bir taahhüt mevzuu olarak dış memleketlerde yapılacak tediyeler, tesbit olunacak şartlarına göre açılacak akreditifle yapılabilir.

Senesi içinde sarfedilmeyen veya mahsubu yapılmayan akreditif ertesi seneye devredilebilir. Bu takdirde (Eski yıllar mahsubatı) namı altında bir taraftan bütçe giderleri hesabına zimmet ve akreditif hesabına da matlup kaydı suretiyle mahsubu icra olunur.

Harcırah ve zaruri masrafların tediyesi:

Madde 47 - Müessesede çalışan memur, hizmetli ve yevmiyelilerin harcırah ve zaruri masrafları Harcırah Kanunu hükümlerine göre müessese bütçesindeki tahsisattan ödenebilir.

ALIM VE SATIM

Usuller:

Madde 48 - Müessesenin alım, satım, inşa, tamir, bakım, kiraya verme, kiralama, taşıma ve taşıttırma işleri aşağıda yazı usullere göre yapılır.

- a) Kapalı zarf,
- b) Açık artırma veya eksiltme,
- c) Fiyat ve teklif isteme,
- ç) Pazarlık,
- d) Emanet.

İşin icabına göre bu usullerden hangisinin tatbik edileceği (49 uncu)maddede yazılı makamlar tarafından tayin edilir.

Usullerin tatbiki:

Madde 49 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

Yukarıda yazılı işlerden kapalı zarf, açık artırma ve eksiltme usullerinde, miktar ne olursa olsun ihaleye çıkartılmasına, muhammen veya keşif bedeli 500.000 liraya kadar (500.000 lira dahil) pazarlıkla veya emaneten yapılmasına Müessese Müdürü yetkilidir.

Fiat ve teklif isteme usulü ile yapılacak işlerle 500.000 liradan fazla işlerin pazarlık veya emanet sureti ile yapılmasına, 500.000 liradan fazla olan işlere ait bütün ihalelerin tastik veya reddine Tarım ve Orman Bakanı yetkilidir.

Madde 50

Madde 50 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

48 inci maddede yazılı işlerden 50.000 liraya kadar (50.000 lira dahil) çeşitli ve acele olanları, Müessese Müdürünün tayin edeceği bir veya birkaç memur tarafından pazarlıkla satın alınır.

Bu hususla ilgili işlemler Müessese Müdürünün onayı ile tamamlanır. Bu onay işlemi adı geçen memurların sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

Damızlık hayvanların reforme ve satışları:

Madde 51 - (Değişik madde: 01/08/1961 - 5/1512 K.)

Hayvancılık müesseselerinde mevcut büyükbaş damızlık hayvanlarla merinos ve karagül koyunlarının reformeleri ve sıfat dağıtılması, Veteriner İşleri Genel Müdürlüğünün ait oldukları Şube Müdür ve Mütahassısları ile Müessese Fen Heyetinden müteşekkil bir komisyon tarafından yapılır.

Bakanlıktan Müessese Müdürüne verilecek salahiyyete binaen sıfat tevzii ve reforme işleri müessese Fen Heyetince de yapılabilir.

Küçükbaş hayvanlarla kanatlı hayvanların reformeleri ise müesseseler Fen Heyetleri tarafından yapılır ve Bakanlığa bilgi verilir.

Reforme edilen bu hayvanlar arasında köylü damızlığına yarananlar tercihan perakende ve toplu olarak köylülere ve damızlıkta kullanılmak üzere diğer yetiştiricilere pazarlıkla satılır.

Damızlığa yaramayan ve kasaplık için ayrılan büyük ve küçükbaş hayvanlarla kanatlı hayvanlar müessesece bu Yönetmelik hükümlerine göre satılır.

Haralarda reforme edilip gerek köylü ve gerekse yetiştiricilere satılan damızlık atlar ancak Tarım Bakanlığının müsaadesiyle ecnebi memleketlere ihraç olunabilir.

Erkek damızlıklar Tarım Bakanlığınca tesbit edilecek bareme göre, dişi damızlıklar Müessese Fen Heyetince takdir edilecek ve Tarım Bakanlığınca tasdik olunacak bedel üzerinden pazarlıkla yetiştiricilere satılır.

Kasaplık hayvan satışı:

Madde 52 - (Değişik madde: 12/08/1961 - 5/1541 K.)

Her türlü kasaplık hayvanların alım ve satımı ile bütün ziraat ve hayvan mahsul ve mamulleri ve sair maddeleri toptan veya perakende olarak müesseselerde, pazar ve panayırarda veya ticaret merkezleriyle, borsa ve kombinalarda alınıp satılabileceği gibi açılacak hususi ticarethanelerde de satılabilir.

FİYAT VE TEKLİF İSTEME

Fiyat ve teklif isteme usulü:

Madde 53 - İşin mahiyet ve özellikleri veya olağanüstü ve acele hallerin zaruri kıldığı sebepler dolayısıyla fiyat ve teklif isteme tatbik olunur.

Fiyat ve teklifin kimlerden ve nasıl isteneceği:

Madde 54 - Her türlü inşaat, tamirat ve tesisat işlerinde liyakat ve iktidarları tanınmış olan firma veya şahıslara yazı ile başvurulmak veya münasip görülecek gazetelerle ilan yapılmak suretiyle teklif istenir.

Fiyat ve teklif isteme evrakı:

Madde 55 - Fiyat ve teklif isteme evrakı başlıca davetname, teklifname, özel şartname, genel şartname, mukavelename, proje vesair fenni evraktan teşekkül eder.

İşin icabına ve hususiyetine göre bu evrakın bir kısmından vazgeçilebilir.

Teklif müddeti ve tekliflerin mukayesesi:

Madde 56 - Fiyat ve teklif istemelerde, münasip bir müddet tayin edilir. Müddeti içinde verilmeyen teklifler nazarı itibara alınmaz.

Müddetin bitiminde teklifler komisyon tarafından aleni olarak açılır. Ve mukayeseleri yapılır. Bu mukayeselerde vasıf, müddet ve fiyat itibariyle müessesenin menfaatına en uygun teklif bir kararla belirtilir.

KAPALI ZARF

Kapalı zarf usulünde teklif mektubu ve adi zarf:

Madde 57 - Kapalı zarf usulü ile yapılacak artırma veya eksiltmelerde teklif mektubu mühürlü veya imzalı bir zarf içine konulur. Bu zarf muvakkat teminata ait makbuz veya banka teminat mektubu ve diğer istenilen vesikalarla birlikte başka bir zarfa konularak bu zarfta mühürlerin veya imzalanır. Bu dış zarfın üzerine yalnız teklif mektubunun hangi işe ait olduğu yazılır.

Teklif mektubunda şartnamelerin tamamen okunup kabul edildiğinin kaydedilmesi ve teklif olunan fiyatların veya tenzilatın hem yazı ve hem de rakamla açık olarak yazılması, kazıntı ve silinti olmaması lazımdır.

Teklif mektubunun verilmesi:

Madde 58 - Teklif mektupları, ilanda gösterilen saate kadar sıra numaralı makbuzlar karşılığında komisyon reisliğine verilir. Makbuz numaraları zarfın üzerine yazılır.

Teklif mektupları posta ile gönderilmiş olduğu takdirde postada vuku bulacak gecikmeler müesseseyi ilzam etmez.

Dış zarfın açılması:

Madde 59 - Zarflar numara sırası ile birer birer açılarak artırma veya eksiltmeye girmek için aranılan umumi ve hususi şartların yerine getirilmiş olup olmadığı, muvakkat teminatın miktar, şekil, v.s. bakımlarından uygunluğu incelenir ve neticede kimlerin artırma veya eksiltmeye kabul edildiği orada bulunanlara bildirilir.

Kabul edilmeyen tekliflerin iç zarfları açılmadan kendilerine veya vekillerine geri verilir.

Zarfların açılmasına karar verilmesi:

Madde 60 - İç zarflar açılmadan önce istekli veya vekilinden gayrısı oradan çıkarılır. Ve teklif mektupları birer birer açılarak yüksek sesle okunur.

(57, 58, 59 ve 60 ıncı) maddelerde zikredilen hususlara uygun olmıyan ve içinde şartname dışında kayıtlar bulunan teklifler nazarı itibara alınmaz. Ancak pul, imza ve adres, ticaret ve esnaf odaları vesikası ve yeterlik belgesi vesaire gibi şekle ait noksanlıklar komisyon huzurunda derhal tamamlanır.

Tekliflerin tetkiki neticesinde en uygun bedel teklif edene, yetkili makamın tasdiki şartıyla ihalenin yapıldığı veyahut şartnameye muhalif olmıyan bazı teknik hususların tetkiki için kararın, komisyonca tayin edilecek muayyen bir güne bırakıldığı hazır bulunanlara tefhim olunur.

Komisyon kararında kabul edilen teklifin hülasası ve kabul edilmemiş teklifler bulunduğu takdirde sebepleri ve ihale yapılmamış ise bunun da sebebi yazılır.

Birkaç istekli tarafından aynı fiyatın teklif edilmesi:

Madde 61 - Birkaç istekli tarafından aynı fiyat teklif edildiği ve bunlarda uygun görüldüğü takdirde, talipler hazır ise aynı celsede aralarında açık eksiltme yapılır, hazır değilse 48 saat zarfında yeni teklif vermeleri bu taliplere bildirilir. Bu ikinci defa yapılan tekliflerde birbirinin aynı olursa kura ile ihale yapılır ve keyfiyet bir zabıtla tevsik edilir.

Hazır bulunmıyan teklif sahipleri:

Madde 62 - Artırma veya eksiltme esnasında hazır bulunmıyan veya noterden tasdikli vekaletnameyi haiz vekil göndermiyen teklif sahipleri ihalenin icra tarzına itiraz edemezler.

İhale kararının bildirilmesi:

Madde 63 - İhale kararının tasdik veya reddi keyfiyeti, ihalenin tasdik veya reddi tarihinden itibaren şartnamesinde başkaca kayıt yoksa 15 gün içinde talibe bildirilir.

İşbu müddetin hitamında tebligatın postaya verildiği tarih esas alınır.

Bu müddet zarfında tebligat postaya verilmediği takdirde, istekli taahhüdünden vazgeçebilir.

Bu vazgeçmeden dolayı müessese zarara uğrarsa alakalılar hakkında kanuni takibat yapılır.

AÇIK ARTIRMA VEYA EKSİLTME

Açık artırma veya eksiltme ihalesine iştirak şartları:

Madde 64 - Açık artırma veya eksiltmede istekliler ilan olunan saatte, bu hususta yazılı zaptın tanzimine kadar teminatlarını vermek şartıyla artırma veya eksiltmeye iştirak ederler. Komisyonca evrak tetkik edilerek durumları şartnameye uymıyan isteklilerin ihaleye iştirak edemeyecekleri kendilerine tefhim olunur ve bu husus bir zabıtla belirtilir.

Pey sürülmesi ve karara varılması:

Madde 65 - Zaptın tanziminden sonra reis isteklileri şartnameyi imzaya ve pey sürmeye davet eder. Sürülen peyler bir karar kağıdına yazılır. Peyden el çekenler durumu bu kağıda yazarlar ve imza ederler. İmza etmiyen olursa komisyonca karar kağıdının altına şerh verilir. Artırma veya eksiltmeye pey sürme isteği kesildikten sonra son pey uygun görüldüğü takdirde komisyonca yetkili makamın tasdik şartına bağlı kalmak üzere ihalenin kendisine yapıldığı bildirilir ve bu husus karar kağıdı altına yazılarak imzalanır.

Açık artırma veya eksiltmenin adabı:

Madde 66 - Açık artırma veya eksiltmelerde isteklilerin rağbetini kırarak sözler söylenmesi veya talipler arasında anlaşmaya daveti ima edecek işaretler yapılması ve artırma veya eksiltmenin doğruluğunu bozacak şekillerde müzakere ve münakaşalara girişilmesi yasaktır.

Bu yasağa karşı gelenler, komisyon kararı ile artırma veya eksiltme yerinden uzaklaştırılırlar ve tutulacak zabıt varakası üzerine haklarında kanuni takibat yapılır.

PAZARLIK

Pazarlığın tanımı:

Madde 67 - Pazarlık usulü, işin fiyat ve şartlarında karşılıklı fedakarlık yaparak bir anlaşma zemininin tesbit edilmesinden ibarettir.

Sınırlı olmayan haller:

Madde 68 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

İşin muhammen veya keşif bedelinin yalnız Beşyüzbin lirayı geçmesi halinde dahi aşağıda yazılı özellikleri taşıyan işlerin pazarlıkla yapılmasına müessese yetkilidir.

- a) Yalnız bir kimse elinde bulunan işlerin yaptırılması veya eşyanın alınması,
- b) Müessese hizmetleri için gayrimenkullerin kira ile tutulması (alınacak kararlarda tercih nedenleri açıkca belirtilir) ve taşıma işleri,
- c) Tabii afetler dolayısıyla meydana gelen işlerle evvelce düşünülmeyen ve olağanüstü bir durumun çıkması üzerine acele olarak yapılması gereken işler,
- d) Müteahhit nam ve hesabına yapılacak işler.

Resmi dairelerle yapılacak artırma ve eksiltme işleri:

Madde 69 - Resmi daireler ve müesseseler ve sermayesinin en az yarısı amme hükmi şahıslarına ait bulunan müessese ve teşekküller arasında artırma ve eksiltme işleri kıymet takdiri suretiyle yapılır.

EMANET

Emanet usulünün tanıtısı:

Madde 70 - Emanet usulü, bu usulle yapılmasına karar verilen işlerin müessesenin personel, makina ve vasıtalarını kullanmak suretiyle doğrudan doğruya Emanet Komisyonunca yapılmasından ibarettir.

Emanet Komisyonu lüzum ve menfaat gördüğü takdirde bu işleri diğer usullere başvurmadan ve araya bir mütaahhit girmeden kısmen veya tamamen işçiliğini taşaronlara yaptırabileceği gibi işçi ve nakil vasıtası çalıştırılmak suretiyle de meydana getirilebilir. Emanet işleri için muktezi malzeme Emanet Komisyonunca satın alınır.

Şartnamelere derç olunacak umumi hükümler:

Madde 71 - Şartnamelerde taahhüdün taallük ettiği maddelerin veya işlerin mahiyetine göre konulacak hususi ve fenni şartlardan başka umumi surette aşağıdaki hususlar kaydolunur.

a) Taahhüdün tallük ettiği iş ve maddelerin mahiyeti, miktar ve vasıfları ve gayrimenkullerin kiralama veya kiraya verilmelerinde bunların yerleri, hudutları,

b) Satın alınacak eşyanın yerli olup olmayacağı ve yaptırılacak hizmetler için yalnız yerli vasıta ve maddelerden faydalanıp faydalanılmayacağı,

c) Taahhüdün müddeti, ne zaman başlayacağı ve taahhüdün vaktinde yapılmaması veya tamamlanmaması halinde alınacak cezalar,

ç) Taahhüdün yapılacağı yer, teslim ve tesellüm müddetleri, taahhüt bedelinin ödeme tarzları ve yerleri,

d) Vergi, rüsum ve masrafların hangi tarafa ait olduğu,

e) Muvakkat ve kati teminat miktarları,

f) Taahhüdün bir kısmını veya tamamını yapamayanların teminatı üzerinde müessesenin haiz olduğu haklar,

g) İhale kararının yetkili makam tarafından tasdik veya red edildiğinin kaç gün içinde mütaahhide bildirileceği ve aksi halde mütaahhidin taahhüdünü yapıp yapmamakta muhtar olduğu,

h) İhaleye girebilme şartları ve ihaleye giremeyecek olanlar.

İlan:

Madde 72 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

Kapalı zarf, açık artırma veya eksiltme usulleriyle yapılacak ihalelerde, iş ihale gününden evvel en az on gün içinde uygun aralıklarla iki defa, işin yaptırılacağı müessese merkezine en yakın vilayette çıkan gündelik gazetelerin biri ilan edilir. Gündelik gazete çıkmayan yerlerde 10 gün içinde iki defadan az gazete çıkmış ise bu kadar ilan yeterli bulunur.

Muhammen veya keşif bedeli 1.000.000 lirayı aşan işlerden yukarıda tarif edilen şekilde ilanlara ilave olarak Ankara ve İstanbul'da çıkan gündelik birer gazetede bir defa ilan edilir.

Komisyonca lüzum görüldüğü takdirde bu ilanlara ilave olarak münasip görülecek başka yerlerde de ilan yaptırılabilir.

Yabancı memleket gazetelerinde ilan:

Madde 73 - Aynı veçhile kapalı zarf ve açık artırma veya eksiltme usullerinden birisiyle yaptırılacak işin, mahiyeti icabı olarak ecnebi memleketlerdeki firmaların iştiraki uygun görülen hallerde, keyfiyet yetkili makamca tayin olunacak yabancı memleketlerde çıkan bir veya mütaaddit gazete ile ilan olunur.

Yabancı memleketlerde yapılacak ilanın, memleketin uzaklığına ve ilandan beklenen fayda ve neticelere göre ihaleden kaç gün evvel yaptırılması gerektiği yetkili makamca tesbit olunur.

İlanın ve ihalenin hükümsüz sayılması:

Madde 74 - 72, 73 ve 75 inci maddelerdeki kayıt ve şartlara uymıyarak yapılan ilanlar hükümsüzdür. Bu takdirde ilanın yeniden yapılması lazımdır. Aksi halde yapılan ihale muteber sayılmaz ve akit yapılmış ise bozulur. Ancak işin müstaceliyetine veya ihalenin yapılmasında müessesenin menfaatı gözününde bulundurulmak ve Ziraat Vekaletinin muvafakatı alınmak suretiyle yapılan ihale muteber sayılabilir.

İhalenin muteber sayılmaması veya akdin bozulması hallerinde mütaahhidin teminatı geri verilir. Ayrıca bu mektup için ihtiyar etmiş olduğu masraflarla ihale evrakı bedeli ve yapıştırdığı pulların parası, müsebbiplerine tazmin ettirilmek üzere idarece mütaahhide ödenir, mütaahhit başkaca hiç bir masraf ve bu sebebe müstenit zarar ve ziyan iddiasında bulunamaz.

İlanlarda yazılması lazım gelen hususlar:

Madde 75 - Kapalı zarf, açık artırma veya eksiltme usulleriyle yapılacak ihalenin ilanlarında aşağıdaki hususların yazılması lazımdır.

- a) Taahhüt mevzuunun cinsi, mahiyeti, miktarı ve muhammen veya keşif bedeli,
- b) Şartname, plan, model, harita ve diğer evrakın, bedelli veya bedelsiz olarak nereden alınacağı,
- c) Artırma veya eksiltmenin hangi saatte ve nerede yapılacağı,
- ç) Artırma veya eksiltmenin hangi usul ile yapılacağı,
- d) Muvakkat teminat miktarı,
- e) İsteklilerden bazı vesikalar istenecek ise bunların nelerden ibaret olduğu,
- f) Kapalı zarf usulünde teklif mektuplarının hangi tarih ve saate kadar nereye teslim edileceği.

Fiyat ve teklif usulünde ilan:

Madde 76 - Fiyat ve teklif isteme ve pazarlık usulüyle yapılacak ihale için yetkili makam münasip gördüğü şekil ve surette ilan yaptırabilir.

İlan yapıldıktan sonra şartname ve fenni evrak üzerinde değişiklik yapılamıyacağı:

Madde 77 - İlanlar yapıldıktan sonra şartnamelerde ve fiyata tesir edecek şeylerle model, fiyat ve diğer evrak üzerinde değişiklik yapılamaz. Mutlaka değişiklik yapılması icap ediyorsa bu takdirde mucip sebep ve zaruretlere bir zabıtla belirtilerek evvelce yapılan ilan hükümsüz sayılır ve keyfiyet yeniden ilan olunur.

İhale gününün tatile rastlamaması:

Madde 78 - İlanda bildirilen ihale günü resmi tatil günlerine rastlarsa tekrar ilana lüzum olmaksızın tatilden sonra gelen ilk iş gününde aynı saatte ihale yapılır.

İlan yapılması zorunlu olmayan haller:

Madde 79 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

Muhammen veya keşif bedeli 250.000 liradan az olan işlerle, 68 inci maddenin a, b, c fıkralarında ve 69 uncu madde de yazılı işler için ilan yapılması zorunlu değildir.

TEMİNAT

Geçici teminat:

Madde 80 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

48 inci maddede yazılı işlere gireceklerden işin muhammen veya keşif bedeli üzerinden % 3 geçici teminat alınır.

Kesin teminat:

Madde 81 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

48 inci maddede yazılı işlerin ihalesi halinde geçici teminatın iki misli kesin teminat alınır.

Keşif ve sözleşmenin dışında kalmış fakat yapılması ihaleden sonra kararlaştırılmış işler ile değişen fiyat esasına göre ihale edilmiş işler de kesin teminat, artan iş veya fiyat farkı olarak ödenecek bedel oranında artırılır.

Teminat alınması zorunlu olmayan haller:

Madde 82 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

Muhammen veya keşif bedeli 50.000.- liradan aşağı olan işlerden, gerek geçici ve gerekse kesin teminat alınıp alınmaması hususunda idari makam yetkilidir.

Hiç teminat aranmayan haller:

Gerek memleket dahilinde ve gerekse yabancı memleketlerden araya bir mutavassıt girmeksizin doğrudan doğruya firma veya fabrikalardan satın alınacak her nevi malzeme, avadanlık ve yedek parçalarla sabit teçhizat vesaire için teminat alınmasına imkan olmıyan hallerde, Ziraat Vekaletinin muvafakatı ile kısmen veya tamamen muvakkat teminat veya kati teminat alınımıyabilir.

Fiyat ve teklif isteme usulünde teminat:

Madde 83 - Fiyat ve teklif isteme usulü ile yapılacak ihalelerde, muvakkat teminat olarak 80 inci maddedeki nispetlere bağlı kalmaksızın maktu bir miktar tesbit olunur. İhale kararı tasdik edildikten sonra, bu miktar 80 inci maddeye göre bulunan kati teminat haddine çıkarılır.

Devlet daire ve teşekküllerden teminat istenmiyeceği:

Madde 84 - Müessese ile resmi daireler ve müesseseler ve sermayesinin en az yarısı hükmi şahıslara ait bulunan müessese ve teşekküller arasında yapılacak alım, satım işleriyle girişilecek taahhütler dolayısıyla bu müesseselerden geçici ve kati teminat alınmaz.

Muvakkat ve kati teminat olarak alınacak şeyler ve bunların teslim yeri:

Madde 85 - Muvakkat ve kati teminat olarak şunlar alınır:

- a) Tedavülde bulunan Türk Parası,
- b) Türkiye’de faaliyette bulunan bankaların verecekleri teminat mektupları,
- c) Devlet iç istikraz tahvilleri, Devlet bütçesinden ödenmeleri meşrut kısa veya uzun vadeli Hazine tahvil veya bonoları, (Resülmaldan kalan kısmın itibari kıymeti üzerinden)
- ç) Borsada kayıtlı esham ve tahvilattan Maliye Vekaletince tayin edilecek olanlar, (Borsa Fiyatının % 15 noksanı ile

Bu teminatlardan, teminat akçeleri ile nakit mahiyetindeki evrakın ihaleye girecekler tarafından doğrudan doğruya müessese veznelerine yatırmaları mecburidir. Bunları ihale komisyonları alamaz. Kendisine ihale yapılanların banka teminat mektupları ihaleden sonra müessese veznesine teslim edilir. Diğerlerinininki geri verilir.

Esham ve tahvilatta % 15 den fazla düşüklük vuku bulması:

Madde 86 - 85 inci maddenin (ç) fıkrasında yazılı esham ve tahvilat kıymetlerinde % 15 ten fazla düşüklük vuku bulursa; mütaahhit kendisine yapılacak tebligatın ertesi gününden itibaren müessesece tayin olunacak müddet içinde teminatı, bu esaslarda istenilen miktara çıkarmağa mecburdur.

Müessesenin tayin edeceği müddet bir aydan fazla olamaz. Mütaahhit bu müddet içinde isteği yerine getirmese protesto çekmeğe ve hüküm almağa hacet kalmaksızın, sözleşmeyi bozmağa veya mütaahhidin alacağından bir miktarını tevkife, müessese salahiyetlidir.

Muvakkat teminatın katiye çevrilmesi:

Madde 87 - Mütâahhit ihalenin tasdikinin kendisine veya kanuni ikametgahına tebliği tarihinden itibaren (Tatil günleri hariç) azami 10 gün içinde muvakkat teminatı kati teminat miktarına çıkarmağa ve mukaveleyi imzaya mecburdur. Bu mecburiyete riayet etmediği takdirde ihale feshedilerek muvakkat teminatı irat kaydolunur ve iş mütâahhit nam ve hesabına 45 gün içinde ihaleye çıkarılır.

Kati teminatın geri verilmesi:

Madde 88 - Taahhüdün sözleşme ile şartnameye uygun olarak tamamen yapıldığı usulüne göre sabit olduktan ve mütâahhidin, müessese ile ilişiği kesildikten sonra kati teminatı geri verilir.

İhalenin yapılacağı şehir ve binanın tayini ve saat ayarı:

Madde 89 - İhalenin hangi şehir veya kasabalarda ve hangi binalarda icra edileceği şartnamelerde belirtilir.

Artırma veya eksiltmelerin açılması zamanı memleket saat ayarı ile resmi çalışma saatleri bitmezden en az bir saat evvel olmak şartıyla tesbit olunur. Bu saatin tatbikinde mahallin merkez postanesinin saati esas alınır.

Mütâahhidin sebebiyet verdiği fesih hali:

Madde 90 - Mütâahhit, mukavelename ve eklerinde tayin olunan vecibelerden her hangi birisine riayet etmediği takdirde, müessesece kendisine ihtarname yazılarak bir mühlet verilir. Bu mühlet içinde mütâahhit ihtarnameye rağmen vecibelerini yerine getirmese başka bir ihtar ve merasim yapmağa ve hüküm almağa hacet kalmaksızın müessese sözleşmeyi feshetmeye salâhiyetlidir. Bu takdirde mütâahhidin kati teminatı para ise doğrudan doğruya, banka kefaleti ise bankadan tahsil edilerek, esham ve tahvilat ise borsada satılarak müessesece irat kaydolunur.

Yeniden yapılan ihale sebebi ile müessesenin maruz kalacağı her türlü maddi zararlar kati teminat miktarını geçtiği takdirde geçen miktar mütâahhitten hükmen tahsil olunur. Geri kalan işlerin başka bir mütâahhide ihalesinden lehine bir fark hasil olursa sözleşmesi feshedilen mütâahhit bu farktan hiç bir hak istiyemez.

Mütâahhidin sebebiyet verdiği fesihten sonra işe devam edilmesi:

Madde 91 - Mütâahhidin sebebiyet verdiği fesihten sonra yetkili makam tarafından 20 gün içinde delailin tesbiti için bir taraftan salâhiyetli mahkemeye müracaat edilmekle beraber, diğer taraftan taahhüdün geri kalan kısmı mütâahhit am ve hesabına fesih tarihinden itibaren en çok 60 gün içinde bu talimatnamedeki usullerden birisiyle eksiltme veya artırmaya konulur. Bu eksiltme veya artırma şartnamesinde ilk şartnamenin keşif veya muhammen bedeli ile taahhüdün ifasına ait müddeti haiz olmak üzere diğer şartlar aynen muhafaza olunur.

İstekli çıkmadığı takdirde eksiltme veya artırmannın bitimi tarihinden itibaren 15 gün içinde intaç edilmek üzere ihale muamelesi tekrarlanır.

Yine istekli çıkmazsa artık mütaahhidin alakası kalmaksızın yeniden tesbit edilecek şartlarla iş 48 inci maddede yazılı usullere göre artırma veya eksiltmeye çıkarılabilir.

Fiyat ve teklif isteme usulü ile yapılmış ihalelerde, mütaahhidin sebebiyet vermesi üzerine taahhüdün feshi halinde, yukarıdaki hususlar aynen tatbik olunur. Şu kadar ki ihaleler fiyat ve teklif isteme usulü ile icra edilir.

Mütaahhidin sebebiyet vermediği fesih hali:

Madde 92 - 72, 73, 74 üncü maddelerde belirtilen sebepler yüzünden ihale veya mukavelenin feshi cihetine gidilmesi halinde keyfiyet salahiyyetli makamın muvafakatı ile kesinleşir ve hesap kesme sitüasyonu yapılır.

İhalelere talip çıkmaması veya ihalenin reddi halinde yapılacak muamele:

Madde 93 - İhalelere talip çıkmaması veya ihalenin yapılmaması veya yapılan ihalenin hükümsüz sayılması veyahut ihale kararının tasdik edilmeyip red edilmesi hallerinde, yetkili makam, hiç bir kayıt ve şarta tabi olmaksızın işi 48 inci maddedeki usullerden herhangi birisi ile ve şartları değiştirerek veya değiştirmiyerek yeniden ihaleye çıkarmağa veya kaldırmağa ve ihaleye çıkarılması halinde yine talip zuhur etmezse tekrarlamağa salahiyyetlidir.

İş miktarının artma veya eksilmesi:

Madde 94 - Mukavelenamenin tatbiki sırasında taahhüt edilen işde değişiklik zarureti hasil olduğu veya keşif dışında kalmış ve fakat görülen zaruret üzerine yapılması ihaleden sonra kararlaştırılmış işler çıktığı ve bu yüzden işin bedelinde artma veya eksiltme hasil olduğu takdirde, mütaahhit ihale bedeli tutarının % 30 u içinde kalan fazla veya eksik işleri aynı mukavelename hükümleri dahilinde yapmağa mecburdur. Mütaahhit bu suretle işin gerek artmış ve gerekse eksilmiş olmasından dolayı (Müddet hariç) hiç bir talep ve iddiada bulunamaz.

Fazla veya noksan olan miktar taahhüt bedelinin % 30 unu tecavüz ettiği takdirde, mukavele feshedilerek geri kalan kısmı yeniden eksiltmeye çıkarılır. Ancak, bu fazla işlerin idare menfaati bakımından aynı mütaahhide yaptırılmasına zaruret görüldüğü ve mütaahhit de kabul ettiği takdirde Vekaletin tasvibine iktiran etmek şartıyla aynı fiyat ve mukavele hükümleri dairesinde işbu fazla işler aynı mütaahhide yaptırılabilir.

Artırma veya eksiltmeye girme şartları:

Madde 95 - Müessese tarafından ihaleye çıkarılan işlere girecek olan isteklilerin kanuni ikamet göstermeleri, istenilen teminatı vermeleri ve ayrıca müessese tarafından istenecek belgeleri ibraz etmeleri şarttır.

Şirketlerin artırma ve eksiltmeye girme şartları:

Madde 96 - Artırma ve eksiltmelere girecek şirketler 95 inci maddedeki şartları yerine getirmekle beraber ayrıca şu vesikaları da göstermeğe mecburdurlar:

a) İdare merkezlerinin bulunduğu yer mahkemesinden veya siciline kayıtlı bulunduğu ticaret odasından veya sair resmi bir makamdan, şirketin sicile kayıtlı ve halen faaliyette bulunduğuna dair bir vesika, (Bunun davet tarihinden sonraki tarihli olması şarttır.)

b) Şirketin sirküleri veya şirket namına tekliflerde bulunacak kimselerin bu şirketin vekili olduğunu gösterir tasdikli vekaletname,

c) Yabancı şirketlerin artırma veya eksiltmelere girebilmeleri için aynı vesikaları Türk konsolosluklarına veya Türkiye Hariciye Vekaletine tasdik ettirmeleri şarttır.

İhaleye giremeyecek olanlar:

Madde 97 - Aşağıda yazılı kimseler, gerek doğrudan doğruya ve gerekse bilvasıta ihalelere giremezler:

a) İhale komisyonlarının çalışmalarına esas teşkil edecek ilk veya son işlerin evrakını hazırlayan, imzalayan, tamamlayan, ihaleyi yapan ve ihale neticelerini tatbik edecek olanlar,

b) Müessese müdür ve müdür muavini ile ihale komisyonu reis ve azalarının ana, baba, kardeş, evlat, karı, koca ve bunların dahil buldukları ortaklıklar.(Anonim ortaklıklar hariç)

İş bedelinin tahmin ve keşfi:

Madde 98 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

İnşa, tesis ve tamir işlerinin muhammen veya keşif bedelleri, ilgili müessese tarafından tayin ve tesbit olunur.

Tayin ve tesbit edilen bu bedel 500.000 lirayı geçtiği takdirde Bakanlığın onayına sunulması şarttır.

48 inci maddenin b, c, ç fıkralarında yazılı işlerin muhammen bedelleri, ilgili müessese tarafından Borsa, Ticaret Odası, Belediye veya Fen adamlarından veya bilirkişilerden tahkik edilmek suretiyle tesbit ve keyfiyet bir tutanakla tevsik edilir.

İhaleye giremeyecek olanlarla ihale ve akit yapılması:

Madde 99 - İhaleye giremeyeceği 97 nci maddede yazılı kimselerden birisi bilerek veya bilmiyerek eksiltmeye girdiği takdirde, üzerine ihale yapılmış bulunursa, bu ihale bozularak muvakkat teminatı irat kaydolunur. Sözleşme yapılmış ise aynı veçhile sözleşme bozularak kati teminatı irat kaydolunur ve işin gerisi için 92 nci maddedeki hükümlere göre muamele yapılır.

Taahhüdün başkasına devri:

Madde 100 - Mütaahhit, taahhüt eylemiş olduğu işi kısmen veya tamamen hiç bir sebep ve bahane ile başkasına devredemez. Devredilebilmesi için müessesenin yazılı müsaade ve muvafakatını alması şarttır. Bu muvafakatı almadan işi devrettiği takdirde mukavelename bozulur ve kati teminatı müessese tarafından irat kaydolunur ve hakkında 90 ıncı madde hükümleri tatbik olunur.

Mütaahhidin ölümü:

Madde 101 - Mütaahhidin ölümü halinde, müessese mukaveleyi feshedilmiş saymaya veya 15 gün içinde müracaat etmek ve bir ay içinde teminat yatırmak şartıyla işi aynı mukavelename ve eklerindeki hükümlerle varislerinden talip olanlara devretmeğe salahiyetlidir.

Mukavelenamenin feshedilmiş sayılması halinde, mütaahhidin yaptığı işlerin kati hesabı hazırlanarak alacak ve vereceğin mahsubu yapıldıktan sonra iş bedelinden ve teminattan artanı varislerine verilir.

Mütaahhidin iflası:

Madde 102 - Mütaahhit iflas ederse, iflasın ilanı tarihinden itibaren mukavele feshedilir ve kati teminatı irat kaydolunur. Bu takdirde müessesenin teminattan fazla bir zararı olursa umumi hükümlere göre takibat yapılır.

KOMİSYONLAR

Alım, satım ve ihale komisyonu:

Madde 103 - Müesseselerde yapılacak alım, satım, inşa, tamir, bakım, kiraya verme, kiralama, taşıma ve taşıma işleri müessese müdürünün riyaseti altında müdür muavini, muhasebeci ve işin taallük ettiği şube mütehassıs veya şefinin iştiraki ile teşekkül edecek komisyon tarafından yapılır.

Komisyon kararı ekseriyetle verilir. Muhalif kalan aza muhalefet sebebini kararın altına yazarak imzaya mecburdur.

Reyler müsavi olduğu takdirde müdürün bulunduğu taraf çoğunluğu teşkil eder.

Küçük inşaat ve tamirler:

Madde 104 - (Değişik madde: 15/01/1982 - 8/4193 K.)

Muhammen veya keşif bedeli 100.000.- liraya kadar olan çeşitli acele olan inşa ve tamir işlerini müessesenin vasıta ve elemanlarından faydalanmak suretiyle yaptırmaya Müessese Müdürü yetkilidir.

Eksiltme evrakının bedeli:

Madde 105 - Şartnameler, isteklilerine, satın alma komisyonunca tayin edilecek bir bedel mukabilinde verilir.

Mukavele akdinin mecburi olmadığı haller:

Madde 106 - İkmal ve teslim müddeti 15 günü tecavüz etmiyen hallerde, mütaahhitle mukavele akdi mecburi değildir.

Bir müessese ihtiyacının diğer bir müessese tarafından temini:

Madde 107 - Bir müessesenin hasıl olan bir kısım ihtiyacı o müessese müdürünün talebi üzerine başka bir müessese tarafından bu talimatnamedeki esaslar dairesinde o müessese nam ve hesabına temin edilebilir.

Gelecek senelere sari mukavele akdi:

Madde 108 - 48 inci maddede yazılı işler için cari yıl bütçesine konulan tahsisatın % 50 sini tecavüz etmemek ve Ziraat Vekaletinden müsaade alınmak şartıyla gelecek senelere sari taahhüde girişilebilir.

Emanet komisyonu:

Madde 109 - Salahiyetli makamca emanet usulü ile yapılmasına karar verilen inşa, tamir ve bakım işleri müessese müdürünün tayin edeceği 3 kişilik bir komisyon tarafından yapılır.

Bunlardan birisi reis, diğer birisi de mutemet olur. İşin hitamında yapılacak kati hesabın salahiyetli makamın tasdikı halinde, emanet komisyonu ibra edilmiş olur.

Muayene komisyonu:

Madde 110 - Müessesece mübayaa edilen bilümum makina, alet, edevat, yem, yiyecek maddeleri ile müessesece istihsal edilip muayenesi icap eden malzeme vesaireyi muayene etmek üzere müessese müdürünün intihap edeceği en az iki kişilik bir muayene komisyonu teşkil olunur.

Muayene komisyonunca kabul muamelesi tekemmül ettirilmemiş olanlar tesellüm edilemez ve kullanılamaz.

UMUMİ HÜKÜMLER

Ortaklık ve işbirliği:

Madde 111 - Müesseseler, hayvan islahı ve yetiştirilmesi mevzularında, Ziraat Vekaletince belirtilecek esaslar dairesinde Yapağı Tiftik Anonim Şirketiyle işbirliği yapabilirler.

Memur ve hizmetlilere müessese mahsul ve mamulatının satışı:

Madde 112 - Müessese memur ve hizmetlilerine, kendilerinin ve ailelerinin istihlak edeceği nisbette idare heyetince tesbit edilecek bedelle müessese mahsul ve mamulleri, bedeli mukabilinde satılabilir.

Tesbit edilecek bu bedel istihlak tarihindeki fiyattan aşağı olamaz.

Sigorta usulü:

Madde 113 - Her müessesede kendi kendini sigorta usulü tatbik olunur. Bunun için müessese varidatının % 1-2 si nispetinde bir meblağ ayrılarak bankada saklanır.

Lüzumu halinde fabrikalar ve bazı tesis ve maddelerin sigorta ettirilmesine yukarıdaki fıkra mani değildir.

Amortisman usulü:

Madde 114 - Bütçelerinde kabul edilecek tahsisata binaen müesseseler, demirbaş ve sabit kıymetler amortisman karşılığı olarak bir meblağı, milli bankalarda ayrı bir hesapta bloke eder.

Bu paranın ihtiyaç halinde bir kısmı ile yeniden amorti edilen maddelerin mübayaasına Vekalet yetkilidir.

İş elbisesi verilmesi ve iaşe:

Madde 115 - Müessesenin daimi hizmetlileri ile binicilik ve sürücülük okulu talebelerine bir resmi elbise ile çizme veya ayakkabı ve çamaşır verilir.

Arazi, atelye ve laboratuvarında çalışanlara da her sene bir yazlık elbise veya iş tulumu ile çizme veya ayakkabı verilir.

(Ek fıkra: 08/12/1959 - 4/12480 K.) Müesseselerde çalıştırılan hizmetlilerle işçiler, işin gerektirdiği nispette bu müesseseler bütçelerinden iaşe olunabilirler.

Müessese vasıtalarından faydalanılması:

Madde 116 - Müessese memur ve hizmetlileri ile sürekli işçilerin çocuklarının, tahsillerini yapmaları için en yakın mekteplere gidip gelmeleri müessese vesaiti ile parasız olarak temin olunur.

Tedavi ücreti:

Madde 117 - Memleket içindeki resmi ve hususi sağlık müesseselerinde yatarak veya ayakta tedavileri lüzumu fennen tesbit edilen ve mütedavil sermayeden ücret alan memurların, tedavi ve yol masrafları ile tedavi edilmekte iken ölenlerin cenaze masrafları ve vazife esnasında hastalanan veya yaralanan hizmetlilerin ve işçi sigortalarına tabi bulunmayan müteferrik işçilerin, resmi ve hususi sağlık müesseselerindeki tedavi masrafları ve müessese tabibi tarafından tanzim veya tasdik edilen ve harice yaptırılan reçete bedelleri müessese bütçesinden ödenebilir.

Ev kirası ve elektrik ücreti:

Madde 118 - Şehir ve kasaba haricindeki müessese memur ve hizmetlileri, müessesenin mevcut binalarında parasız olarak ikamet ederler.

Memur ailelerinin müessese vasıtaları ile nakilleri:

Madde 119 - Müessesede ikamet eden memur ve hizmetlilerin aileleri, müessese işlerine halel getirmemek şartıyla tesbit edilecek esaslar dairesinde müesseseye yakın şehir veya kasabaya, müessese vasıtasıyla parasız olarak gidip gelebilirler.

İstikraz:

Madde 120 - (Değişik madde: 01/08/1961 - 5/1512 K.)

Önceden Tarım Bakanlığının muvafakatı, Maliye Bakanlığının müsaadesi alınmak ve tamamen istihsale matuf olmak şartıyla 867 sayılı kanuna göre idare edilen her müessese için milli bankalardan 1.500.000 liraya kadar istikraz aktedilebilir.

Yangın işleri:

Madde 121 - Her müessesenin yangın tehlikesinden korunması için yangın talimatnamesine göre gerekli tedbirler ittihaz edilir ve tedbirler hakkında 6 ayda bir Vekalet rapor verilir.

Arşiv tesisi:

Madde 122 - Ziraat Vekaletince tesbit edilecek esaslara göre müesseselerde bir arşiv tesis edilir. Ve bu hususta yapılan işler aylık raporlarda bildirilir.

Vazife ve iş talimatnamesi

Madde 123 - Bu talimatname esasları dairesinde Ziraat Vekaletinin tasdikinden geçmek suretiyle müesseseler için ayrı bir vazife ve iş talimatı yapılır.

Madde 124

Madde 124 - Bu Talimatname neşri tarihinde mer'iyete girer.

Madde 125

Madde 125 - 867 sayılı kanuna ait 19/06/1936 tarihli ve 2/4858 sayılı, 2654 sayılı kanuna tabi inekhanelere ait 12/08/1942 tarihli ve 2/18578 sayılı kararnamelerle kabul edilen talimatname ve zeyilleri mer'iyetten kaldırılmıştır

Madde 126

Madde 126 - Bu talimatnamenin hükümlerini tatbika Ziraat Vekili salahiyetlidir.